

Nagy szavak:

1989 márciusában újságban megjelent írásban vádoltak meg a kommunisták, hogy felelőtlen kijelentéseket teszek (lásd Nyílt Levél Csé-nének). Elhatároztam, hogy összeszedem minden bátorságomat, s akkorát mondom, hogy a földgolyó másik oldalán is hallani fogják. Így írtam le ezeket a „bődületes” és akkor elképzelhetetlen nagy szavakat:

„Egyet viszont kijelenthetek: vállalom a felelősséget azért, amit leírok, következményeivel együtt. Így hát: Nagy Imrét és társait rehabilitálni fogják. *Az oroszok szépen hazamennek.* Magyarország semleges lesz. Itt szépen demokrácia lesz és szabadság. A magyar élni fog, és pedig jól. Bizonyítékaim nincsenek, mégis: hiszem.”

Kimondhatatlan volt ezeknek a szavaknak a hatása! S mindez 1989 márciusában! Három és fél hónappal az előtt, hogy Nagy Imrét rehabilitálták volna, amikor még szó sem volt róla(!), senki nem merte volna hinni vagy elképzelni, nem beszélve az újratemetésről, s arról, hogy mindez hónapokkal azelőtt történt, hogy Orbán Viktor követelte volna a szovjet csapatok kivonását Magyarországról...

Az 1989. július 22-re kiírt választások előtt **jelölőgyűlések** voltak.

Az első **jelölő gyűlésen** elhangzott beszéd részlete 1989 júliusában Gödöllőn, Agrártudományi Egyetem, aula:

„Közel 2000 évvel ezelőtt valaki azt mondta, hogy ha valaki közöttetek első akar lenni, legyen mindenkinek a szolgája. Én erre készülök most, így szeretnék képviselő lenni. Ez a krisztusi figyelmeztetés vezényelt, és határozta meg tizenegy éves lelkeszi szolgálatomat is. Tudom, ha valakinek több lehetősége van, akkor nagyobbak kell lennie a szolgálatban is. Ha valakinek nagyobb a felelőssége, akkor nagyobb felelősséggel kell szolgálnia is.... Ha valaki a demokráciáért, szabadságért, a tiszta erkölcsért, lelkiismereti és vallásszabadságért harcol, az nem kétszáz embernek az ügye, nem is húsz- vagy harmincezer embernek az ügye, hanem milliók ügye, népünk ügye... ma meggyőződésem, hogy a legnagyobb szolgálatot ennek a népnek az teheti , - s ez a politikai programom vezérfonala -, aki mindent megtesz azért,

hogy egy békés, igazságos, de lehetőleg minél gyorsabb átmenet történjék meg ebben az országban. A diktatúrából a demokráciába, az önkényből a szabadságba, az elszegényedésből a felemelkedésbe, a hazugságok világából egy igaz, őszinte, nyílt, tisztességes, szabad világba... Hogy most szólhatunk, ezt mi vívtuk ki, magyar demokraták. Nem a májusi pártértekezlet! De azt is hadd tegyem hozzá -, hogy most itt lehetünk, és Gödöllőn és Isaszegen egy remélhetőleg tisztességes, szabad, demokratikus választáson népképviselőt versenghetünk, mi vívtuk ki, gödöllői demokraták. Elszántságunkkal, küzdelmünkkel, igazságszeretetünkkel, hazaszeretetünkkel, és még azt is hozzátehetem: politikai tisztánlátásunkkal! S demokrácia nem lesz ebben az országban addig, amíg az MSZMP kezében van a hatalom... Tudom, hogy a népképviselő az egész Parlamentre vonatkozóan most még nem valósulhat meg, csak a következő választásokon. De elkezdni most kell, nekünk!”

A második jelölő gyűlésen elhangzott beszéd részlete 1989 júliusában Gödöllőn, Művelődési ház:

„Felelősségünk olyan nagy, hogy a mostani időkben száz évre is eldőlhet a haza sorsa. Gyermekeink, unokáink élete forog kockán.” Később pedig ezeket mondtam: „Az elmúlt évtizedekben rossz kezekben volt az ország élete. Ezért azoknak, akiknek részük van abban, hogy ide jutottunk, távoznuk kell!... Ott a helye az ellenzéknek a Parlamentben. Még nincs ott, sajnos. Meg is látszik!... Az egész ország nagyon várja, hogy bekövetkezzen az a történelmi fordulat, - az a lépés valóban történelminek nevezhető -, amikor megjelennek a különböző pártok, az ellenzékiek az Országgyűlésben és a törvényhozásban... Gyökeresen meg kell változnia az Országgyűlés összetételének... Mindenkinek el kell ismernie, hogy nincs ezen a Földön olyan ország, ahol demokrácia lenne, ha a hatalom egy pártnak a kezében van... Immár évtizedek óta a magyar Parlament hetvenöt százalékos kommunista többsége bénítólag hat az ország életére! Nincs olyan ország széles e világon, melyet kommunisták irányítanak és az emberek jól élnek, és a nép elégedett. Kérem mondjanak egyet!... Legkevesebb negyven éves késében vagyunk. A hét-nyolc éves késés is már túlzott volt 1956-ban. És most ott folytatjuk, ahol 1956 novemberében abba kellett hagynunk, DE MOST VÉGIGCSINÁLJUK!”